

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۴/۱۰

شماره: ۱۴۰۵/۳۴

پیوست:

انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

مدیران: ۱۳۸۵ کد ثبت: ۴۲۴۷۴۲

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر هادی سبحانیان

رئیس محترم سازمان امور مالیاتی کشور

موضوع: پیشنهاد بازنگری در قواعد رسیدگی سیستمی اظهارنامه‌های عملکرد با هدف ارتقای عدالت مالیاتی

و افزایش دقت تشخیص

با سلام و احترام

انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران ضمن قدردانی از رویکرد ارزشمند آن سازمان در توسعه نظام مالیاتی هوشمند، حذف تدریجی ممیزمحوری، گسترش رسیدگی سیستمی و بهره‌گیری از داده‌های سامانه‌های اطلاعاتی، بر این باور است که این مسیر، یکی از مهم‌ترین اصلاحات ساختاری نظام مالیاتی کشور محسوب می‌شود و می‌تواند در تحقق عدالت مالیاتی، افزایش شفافیت و کاهش اعمال سلیقه مأموران مالیاتی نقش مؤثری ایفا نماید. با این وجود، بررسی کارشناسی «قواعد و محاسبات رسیدگی سیستمی اظهارنامه عملکرد سال ۱۴۰۳» نشان می‌دهد که برخی از قواعد طراحی‌شده، در مواردی ممکن است نتیجه‌ای متفاوت از واقعیت اقتصادی فعالیت مؤدی ایجاد کند و در عمل، موجب افزایش اعتراضات، ارجاع گسترده پرونده‌ها به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و کاهش اعتماد فعالان اقتصادی به نظام رسیدگی سیستمی شود.

بر این اساس، انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران نکات زیر را به استحضار می‌رساند:

۱- غلبه منطق انتخاب حداکثر بر منطق کشف واقعیت اقتصادی

در بخش قابل توجهی از قواعد، از میان چندین منبع اطلاعاتی، بزرگ‌ترین مقدار به عنوان مبنای محاسبات انتخاب می‌شود. هرچند استفاده از منابع مختلف اطلاعاتی اقدامی ارزشمند است، لیکن انتخاب صرف بزرگ‌ترین عدد، بدون تحلیل علت اختلاف میان داده‌ها، لزوماً به معنای نزدیک‌ترین عدد به واقعیت اقتصادی نیست.

انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

مدیران: ۱۳۸۵ کد ثبت: ۴۲۴۷۴۲

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۴/۱۰

شماره: ۱۴۰۵/۳۴

پیوست:

به عنوان نمونه، اختلاف میان اطلاعات سامانه مؤدیان، اظهارنامه ارزش افزوده، معاملات فصلی یا گردش حساب‌های بانکی می‌تواند ناشی از عوامل متعددی از جمله دریافت تسهیلات، انتقال بین حساب‌ها، وجوه امانی، برگشت معاملات یا تفاوت زمان شناسایی درآمد باشد. در چنین شرایطی، اختلاف اطلاعات باید به عنوان «نشانه ریسک» تلقی گردد، نه اینکه بدون بررسی منشأ اختلاف، مستقیماً مبنای تشخیص قرار گیرد.

۲- عدم وجود سازوکار تحلیل اختلاف داده‌ها

قواعد موجود عمدتاً بر انتخاب داده‌ها استوار است، در حالی که نظام‌های مالیاتی پیشرفته، اختلاف میان منابع اطلاعاتی را مبنای تحلیل ریسک قرار می‌دهند و سپس در صورت لزوم، رسیدگی تکمیلی انجام می‌شود. پیشنهاد می‌شود الگوریتم رسیدگی سیستمی علاوه بر مقایسه داده‌ها، قابلیت تحلیل منشأ اختلاف و تعیین سطح ریسک را نیز داشته باشد.

۳- اثر زنجیره‌ای یک تصمیم اولیه بر کل فرآیند رسیدگی

در قواعد فعلی، انتخاب اولیه درآمد یا فروش، مبنای محاسبه بهای تمام‌شده، هزینه‌های اداری و در نهایت درآمد مشمول مالیات قرار می‌گیرد. بنابراین، هرگونه خطا یا عدم انطباق در نخستین مرحله، به صورت زنجیره‌ای بر تمامی محاسبات بعدی اثرگذار خواهد بود. این موضوع ضرورت افزایش دقت در قواعد اولیه را دوچندان می‌کند.

۴- ضرورت بازنگری در نحوه استفاده از نسبت‌های سود فعالیت (اینِتاکد)

در مواردی مشاهده می‌شود که تفاوت اندک در نسبت سود فعالیت، آثار قابل توجهی بر محاسبه هزینه‌های قابل قبول و درآمد مشمول مالیات بر جای می‌گذارد. پیشنهاد می‌شود در تعیین این نسبت‌ها، امکان اعمال اصلاحات متناسب با شرایط واقعی فعالیت مؤدی و مستندات ارائه‌شده پیش‌بینی شود.

۵- تقویت انطباق قواعد با فلسفه عدالت مالیاتی

هدف از هوشمندسازی، جایگزینی تحلیل داده به جای تشخیص سلیقه‌ای است، نه جایگزینی یک قاعده ثابت به جای بررسی واقعیت اقتصادی هر پرونده. شایسته است قواعد رسیدگی سیستمی به گونه‌ای طراحی شوند که خروجی آن، بیش از آنکه در پی حداکثرسازی درآمد مالیاتی باشد، در جهت حداکثرسازی دقت تشخیص و کشف واقعیت اقتصادی حرکت کند.

تاریخ : ۱۴۰۵/۰۴/۱۰

شماره : ۱۴۰۵/۳۴

پیوست :

انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

مدیران مالی حرفه‌ای ایران
کد ثبت: ۴۲۴۷۴۲ ۱۳۸۵

۶- بهره‌گیری از تجارب بین‌المللی

مطالعه نظام‌های مالیاتی کشورهای پیشرو نشان می‌دهد که تحلیل داده و هوش مصنوعی عمدتاً برای شناسایی مؤدیان پرریسک، اولویت‌بندی پرونده‌ها و هدایت فرآیند رسیدگی مورد استفاده قرار می‌گیرد و اختلاف میان داده‌ها، به عنوان نشانه‌ای برای بررسی بیشتر تلقی می‌شود، نه آنکه به تنهایی مبنای تعیین درآمد مشمول مالیات قرار گیرد. بهره‌گیری از این تجربیات می‌تواند موجب ارتقای کیفیت نظام رسیدگی سیستمی کشور شود.

در پایان، انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران ضمن اعلام آمادگی کامل برای همکاری علمی و کارشناسی با آن سازمان، پیشنهاد می‌نماید کارگروهی مشترک با حضور نمایندگان سازمان امور مالیاتی، جامعه حرفه‌ای مالی و مالیاتی، دانشگاهیان و تشکل‌های تخصصی تشکیل گردد تا ضمن حفظ دستاوردهای ارزشمند رسیدگی سیستمی، نسبت به بازنگری و ارتقای قواعد محاسباتی اقدام شود.

اعتقاد راسخ داریم که استمرار مسیر هوشمندسازی، همراه با اصلاح مستمر قواعد و بهره‌گیری از نظرات متخصصان، می‌تواند اعتماد فعالان اقتصادی را افزایش داده و تحقق عدالت مالیاتی را بیش از پیش تضمین نماید.

با تقدیم احترام

فاطمه هادلوند

دبیر کل

انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

@iacfm.ir

www.iacfm.ir

info@iacfm.ir

تهران، خیابان سعادت آباد، بلوار مهدی فرحزادی، بلوار سرو

غربی، پلاک ۱۲۰، طبقه ۴ واحد ۱۱، کد پستی: ۱۹۹۸۹۹۳۹۸۵

تلفن همراه: ۰۹۰۰۳۲۹۰۰۴۳

تلفن: ۰۲۱۹۱۳۰۳۳۸۰

